LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. lapkričio 12 d. Nr. 21RE-1006
(AG-807/07-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant pareiškėjui,

atsakovės Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros įgaliotam atstovui,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjo 2025-10-02 patikslintą skundą (Komisijoje skundas registruotas Nr. 20R-2637) dėl atsakovės viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo Komisijos panaikinti Agentūros 2025-09-11 rašte Nr. APVA-5152 „Atsakymas į prašymą“ (toliau – Raštas) įvardintą sprendimą atsisakyti priimti pareiškėjo paraišką pagal programą Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04 ir įpareigoti Agentūrą panaikinti teisės aktų neatitinkančius apribojimus APVIS sistemoje ir priimti pareiškėjo paraišką skiriant priemonėje numatytą kompensacinę išmoką; jei ištaisyti APVIS sistemos funkcionalumo nėra galimybės, sudaryti galimybę pateikti paraišką kitais būdais.

Paaiškino, kad 2025-04-30 įsigijo elektromobilį, 2025-06-16 sunaikino seną taršų automobilį. Pareiškėjas 2025-07-10 norėjo pateikti paraišką Agentūrai pagal priemonę „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04“ siekdamas gauti 1 000 Eur kompensaciją už sunaikintą seną taršų automobilį, kai yra įsigyjamas kitas mažiau taršus automobilis. Pagal Agentūros nustatytą tvarką informacinėje sistemoje APVIS suvedus visus reikalingus sunaikinto seno ir naujai įsigyto automobilių duomenis ir bandant pateikti paraišką atsiranda pranešimas „Nurodytas automobilis jau užregistruotas“ ir paraiškos pateikti negalima.

Pareiškėjas 2025-07-18 kreipėsi į Agentūrą prašymu paaiškinti priežastis kodėl nėra priimama paraiška. Agentūra 2025-07-23 atsakyme Nr. APVA-4472 teigia, kad pareiškėjas jau pasinaudojo kita parama pagal priemonę „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas 2022-06 Nr. MF-SM-EVF01“, todėl paraiškos pagal priemonę „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04“ priimti negali, neva siekiant išvengti dvigubo finansavimo. Atsakyme remiamasi neįvardintais bendra kompensacijų tvarka ir principais; nurodomos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022-05-30 įsakymu Nr. 3-277 patvirtintos „2022–2030 metų plėtros programos“ nuostatos, kad kompensacija už tą patį transporto priemonės identifikavimo numerį (VIN) gali būti skiriama tik vieną kartą, nepriklausomai nuo programos

pobūdžio, nors tokio teksto šiame teisės akte nėra; įvardijamas bendras principas, kad viena transporto priemonė negali būti kompensuojama kelis kartus galioja visoms mūsų agentūros administruojamoms priemonėms, nepateikiant nuorodų į konkrečius dokumentus; teigiama, kad pagal galiojančią tvarką, jei abiejų programų tikslas yra susijęs su ta pačia transporto priemone (šiuo atveju – elektromobiliu), dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu, nors galiojanti tvarka neįvardijama. Šiame rašte Agentūra patvirtino, kad kitų būdų pateikti paraišką nei per sistemą APVIS nėra.

Pareiškėjas 2025-07-29 papildomai kreipėsi į Agentūrą prašymu nurodyti konkrečius teisės aktus, kurie nustato atsakyme minimą bendrą tvarką ir principus bei kuriais remiantis Agentūra atsisako priimti paraišką.

Agentūra 2025-09-11 Rašte nurodė, kad atsisakoma priimti paraišką remiantis APVIS sistemoje nustatytais apribojimais, kaip argumentai nurodomi teisės aktai: Lietuvos Respublikos valstybės pagalbos suteikimo laikinosios tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-21 nutarimu Nr. 269; Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-30 įsakymu Nr. 1K-372. Teisės aktų registre nėra tokių teisės aktų, taigi, konstatuotina, kad šie teisės aktai, kuriais neva remiasi Agentūra, net neegzistuoja**.** Taip pat atsakyme pateikiama nuoroda į ES bendrųjų nuostatų reglamento 2021/1060 9 straipsnį, teigiant, kad jame yra nuostata „Parama pagal priemonę papildoma parama, teikiama pagal kitas Sąjungos programas, su sąlyga, kad tokia parama nebūtų skiriama toms pačioms išlaidoms padengti“, tačiau šiame teisės akte tokios nuostatos nėra. Atsakyme nurodomas Finansinis reglamentas (ES) 2018/1046 nebegalioja nuo 2024-09-29. Taip pat atsakyme minima Europos Audito rūmų specialioji ataskaita Nr. 22/2024 „Dvigubas finansavimas iš ES biudžeto“ nėra teisės aktas, tačiau net ir įvertinus šią ataskaitą, joje nėra punktų, kurie draustų ar kitaip apribotų paraiškos pateikimą.

Papildomai užklausus Agentūrą prašant pateikti nuorodas į 2025-09-11 Rašte minimus teisės aktus, gautas atsakymas iš dalies patvirtino, kad nurodyti teisės aktai neegzistuoja. Atsakyme pateikiama nuoroda į dar vieną, anksčiau neminėtą teisės aktą – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-09-29 nutarimą Nr. 1046, kuris nustato Valstybės ir savivaldybių biudžeto nustatymo taisykles ir yra skirtas tai atliekančioms valstybės institucijoms ir nėra susijęs su paramos skyrimu pareiškėjo atveju ar kitais Agentūros rašte minimais argumentais dėl atsisakymo priimti paraišką. Cituojami ES reglamento 2021/1060 preambulės punktai, kuriais remiantis yra neva suprogramuota informacinė sistema APVIS, nepateikiant nuorodų į patį dokumento tekstą ir konkrečius jo straipsnius. Pagal teisėkūros praktiką, preambulėje paprastai yra įvardijami teisės akto priėmimo motyvai, aplinkybės, tikslai bei objektas, tačiau preambulė nėra teisinė norma. Išanalizavus Agentūros pateiktus atsakymus darytina išvada, kad informacinės sistemos APVIS apribojimai, neleidžiantys pareiškėjui pateikti paraiškos yra nustatyti vienašališkai pačios Agentūros remiantis neegzistuojančiais ar negaliojančiais teisės aktais.

Prieš sunaikindamas taršų automobilį pareiškėjas 2025-04-28 pateikė Agentūrai užklausą dėl kompensacijų skyrimo pagal Agentūros administruojamas programas „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas 2022-06 Nr. MF-SM-EVF01“ ir „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04“. Klausimas buvo ar galima dalyvauti abejose programose su tuo pačiu įsigytu elektromobiliu. Pareiškėjas 2025-04-29 gavo atsakymą iš Susisiekimo infrastruktūros ir transporto projektų skyriaus projektų vadovės, kad „Taip, galima dalyvauti abiejose programose su tuo pačiu elektromobiliu“. Remdamasis šiuo atsakymu ir tikėdamasis kompensacijos sunaikino seną automobilį, taigi, prarado galimas pajamas, kurias būtų gavęs pardavęs, o ne sunaikinęs seną automobilį.

Pažymėjo, kad priemonė „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas 2022-06 Nr. MF-SM-EVF01“ yra skiriama remiantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022-05-30 įsakymu Nr. 3-277 patvirtintu 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ aprašu. Šio aprašo 2 priedo 13 punkte nurodoma, kad kompensacija už elektromobilį, kurio identifikavimo numeris yra tas pats, gali būti skiriama tik vieną kartą. Ši priemonė reglamentuoja kompensacijų skyrimą už nustatytas

sąlygas atitinkančių elektromobilių įsigijimą ir niekaip nėra susijusi su išlaidomis sunaikinus seną taršų automobilį.

Priemonė „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04“ yra skiriama pagal klimato kaitos programą, kompensacinės išmokos yra skiriamos remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019-10-11 įsakymu Nr. D1-605 patvirtintu Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašu. Šio aprašo 13 punkte nurodyta, kad automobilis ar elektrinė transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu kompensuojamas tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą. Šis aprašas reglamentuoja tik mažiau taršių transporto priemonių įsigijimą sunaikinus seną automobilį ir niekaip tiesiogiai nesusijęs su elektromobilių įsigijimu, nes naujai įsigyta mažiau tarši transporto priemonė gali būti nebūtinai elektromobilis, be to, elektromobilių įsigijimo kompensavimo priemonė yra 2022-2030 metų plėtros programos, o ne Klimato kaitos programos kvietimas. Akivaizdu, kad tai yra dvi visiškai nesusijusios priemonės, administruojamos pagal atskiras programas, finansuojamos iš atskirų biudžeto eilučių ir reglamentuojamos pagal atskirų ministerijų – aplinkos ir susiekimo patvirtintus aprašus.

Pareiškėjo patirtos išlaidos yra nesusijusios – vienu atveju patirtos išlaidos įsigyjant elektromobilį, kitu atveju patirtos išlaidos (negautos pajamos) sunaikinus, o ne pardavus, seną taršų automobilį. Tai yra skirtingos išlaidos ir negali būti teigiama, kad tas pačias išlaidas siekiama kompensuoti du kartus. Pagal galiojančių teisės aktų nuostatas kompensacija už automobilį su tuo pačiu identifikacijos (VIN) numeriu negali būti skiriama tik pagal konkrečias programas, bet ne pagal visas programas visumoje. Taigi, Agentūros nustatyti informacinės sistemos APVIS apribojimai, neleidžiantys pateikti paraiškos pagal priemonę Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04, neatitinka teisės aktų reikalavimų.

Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu palaikė skunde išdėstytus argumentus.

Agentūra prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad vadovaujantis 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ veiklos „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas“ įgyvendinimo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas 1) 4 ir 7 punktais, Agentūra 2022-06-02 paskelbė kvietimą „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas 2022-06 Nr. MF-SM-EVF01“ (toliau – Kvietimas 1) teikti prašymus kompensacinėms išmokoms gauti.

Agentūroje 2025-05-02 užregistruotas pareiškėjo prašymas (toliau – Prašymas 1), kuriuo prašoma kompensacinės išmokos įsigijus elektromobilį.

Vadovaujantis Aprašo 1 21 punktu „Jeigu prašymas atitinka reikalavimus skirti kompensaciją, sprendimas skirti kompensaciją įforminamas Agentūros direktoriaus įsakymu. Sprendimas skirti kompensaciją skelbiamas Agentūros interneto svetainėje ir Teisės aktų registre. Skelbiamoje informacijoje turi būti nurodytas pareiškėjas, kompensacijos dydis ir paskirtis.“ Agentūra 2025-05-26 įsakymu Nr. T1-240 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2022 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. T1-262 „Dėl projektų sąrašo pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ veiklą „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ skyrė pareiškėjui 2500 eurų kompensacinę išmoką, kurią 2025-06-03 sumokėjo. Kvietimo 1 sąlygose ir Aprašo 1 13 punkte nurodyta, kad elektromobilis su tuo pačiu VIN numeriu kompensuojamas tik vieną kartą.

Vadovaujantis Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims elektromobilių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašo (*Komisijos pastaba: aprašo pavadinimas yra Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašas*), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019-10-11 įsakymu Nr. D1-605, (toliau – ir Aprašas 2) 4 ir 17 punktais, Agentūra 2024-01-16 paskelbė kvietimą „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr.

KK-AM-T04“ (toliau – Kvietimas 2) teikti prašymus kompensacinėms išmokoms gauti. Kvietimo 2 sąlygose ir Aprašo 2 13 punkte nurodyta, kad „Automobilis ar elektrinė transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu gali būti kompensuojamas tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą.“.

Agentūra 2025-07-23 atsakyme pareiškėjui nurodė, kad pagal galiojančią tvarką, jei abiejų programų tikslas yra susijęs su ta pačia transporto priemone (šiuo atveju – elektromobiliu), dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu. Nors finansavimo šaltiniai skiriasi, jos abi prisideda prie aplinkosauginių tikslų, o dvigubas finansavimas prieštarautų šių programų paskirčiai ir teisingumo principui. Pateikdamas paraišką pagal Kvietimą 1 pareiškėjas pasirašė deklaraciją, kad „Pasinaudosiu kompensacine išmoka už įsigytą elektromobilį tik vieną kartą“.

Agentūra nepriėmė jokio sprendimo pareiškėjo atžvilgiu ir informavo Raštu pareiškėją apie APVIS funkcionalumą, bei paaiškino, kodėl pareiškėjui nėra galimybės pateikti paraiškos pagal Kvietimo 2 sąlygas, kai jau gavo kompensacinę išmoką pagal Kvietimą 1.

Agentūra skelbė du kvietimus Kvietimas1 ir Kvietimas 2 , pagal kuriuos pareiškėjai galėjo gauti išmokas įsigiję mažiau taršią judumo priemonę. Pareiškėjas pateikė paraiškas pagal abu kvietimus. Kvietime 2 jo Paraiška 2 buvo nepriimta kaip neatitinkanti Kvietimo 2 ir Aprašo 2 reikalavimų, nes Kvietime 1 Paraiška 1 įvertinta teigiamai ir kompensacinė išmoka išmokėta. Abu kvietimai vyksta siekiant mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį transporto sektoriuje ir gerinti oro kokybę.

Aprašas 1 parengtas vadovaujantis 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013, 2021 m. gruodžio 6 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2021)9135 dėl Modernizavimo fondo pajamų išmokėjimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XIV-490 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“, Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m., kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2019-12-30 pasitarimo protokolu Nr. 52, nuostatomis ir Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-09-30 nutarimu Nr. 1059 „Dėl Modernizavimo fondo projektų atrankos komisijos sudarymo ir Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Aprašas 2 parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 punktu, įgyvendinant 2022–2025 metų Klimato kaitos programos investicijų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-04-20 nutarimu Nr. 383 „Dėl 2022–2025 m. Klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo“, 5.4 ir 6.2 papunkčius ir vykdant 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022-06-01 įsakymu Nr. D1-160 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ aprašo patvirtinimo“.

Aprašo 1 ir Aprašo 2 tikslai yra identiški – sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį. Todėl pareiškėjo teiginys, kad „tai yra dvi visiškai nesusijusios priemonės, administruojamos pagal atskiras programas, finansuojamos iš atskirų biudžeto eilučių ir reglamentuojamos pagal atskirų ministerijų – aplinkos ir susiekimo patvirtintus aprašus“ yra netikslus, nes abi priemonės siekia to paties tikslo – sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį.

Dėl bendro principo, kad viena transporto priemonė negali būti kompensuojama kelis kartus, Agentūra nurodė, kad šis bendrasis principas įtvirtintas ES finansiniame reglamente (ES) 2018/1046

188 straipsnio „Dotacijoms taikytini bendrieji principai“ d) papunktyje „nekaupiamasis skyrimas ir dvigubo finansavimo vengimas“ ir 191 straipsnio „Nekaupiamojo skyrimo principas ir dvigubo finansavimo draudimas“ 1 punkte „Vienam veiksmui iš biudžeto gali būti skiriama tik viena dotacija vienam naudos gavėjui, išskyrus atvejus, kai atitinkamuose pagrindiniuose aktuose numatyta kitaip“. Konkrečiai Agentūros administruojamoms priemonėms šis principas taikomas per programų aprašus ir kvietimus, pvz., priemonės „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas“ kvietime nurodyta: „Transporto priemonė su tuo pačiu identifikavimo numeriu VIN gali būti kompensuojama tik vieną kartą“. APVIS sistemos techniniai apribojimai nėra savavališki – jie sukurti siekiant užtikrinti atitiktį ES reglamentams (ES) 2018/1046 ir (ES) 2021/1060, kurie reikalauja valstybių narių užkirsti kelią dvigubam finansavimui. Šie apribojimai atitinka teisės aktus ir negali būti apeinami. Taip pat dvigubą kompensavimą, kai programų tikslas susijęs su ta pačia transporto priemone, draudžia ir galiojanti tvarka nustatyta ES bendrųjų nuostatų reglamente (ES) 2021/1060 49 punkte „siekiant optimizuoti iš Sąjungos biudžeto visiškai arba iš dalies finansuojamų investicijų pridėtinę vertę, turėtų būti siekiama visų pirma fondų ir kitų atitinkamų priemonių, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervą, sinergijos. Ta sinergija turėtų būti užtikrinta taikant patogius naudoti pagrindinius mechanizmus, t. y. pripažįstant fiksuotąsias normas tinkamoms finansuoti programos „Horizontas Europa“ išlaidoms panašaus veiksmo reikmėms ir sudarant galimybę derinti finansavimą pagal skirtingas Sąjungos priemones to paties veiksmo reikmėms, jei išvengiama dvigubo finansavimo. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos papildomo finansavimo fondų lėšomis taisyklės.“ ir to paties Reglamento 52 punkte teigiama, kad „siekiant palengvinti tam tikrų rūšių finansinių priemonių įgyvendinimą, kai numatoma skirti programos paramą dotacijų forma, be kita ko, kapitalo subsidijų forma, finansinių priemonių taisykles galima tokiam deriniui taikyti vieno finansinės priemonės veiksmo reikmėms. Tačiau reikėtų nustatyti tokios programos paramos sąlygas ir konkrečias sąlygas, kuriomis užkertamas kelias dvigubam finansavimui.“.

Kvietimo 1 sąlygose ir Aprašo 1 10 punkte nurodyta, kad kompensacijos teikiamos pareiškėjams, kurie įsigijo ir savo vardu įregistravo elektromobilį arba tapo elektromobilio valdytoju. Kvietimo 2 sąlygose ir Aprašo 2 11.2. papunktyje nurodyta, kad kompensacijos teikiamos pareiškėjams, kurie įsigyja ir savo vardu įregistruoja mažiau taršų automobilį ar elektrinę transporto priemonę arba tampa valdytoju. Šiuo atveju pareiškėjas įsigijo vieną elektromobilį (mažiau taršų automobilį) ir teikė paraiškas kompensacinei išmokai gauti tiek pagal Kvietimą 1, tiek pagal Kvietimą 2. Tačiau, kaip minėta, vadovaujantis ES reglamentais (ES) 2018/1046 ir (ES) 2021/1060, sukurti APVIS sistemos apribojimai neleido pareiškėjui pateikti paraiškos pagal Kvietimas2 priemonę. Todėl nors programos (kompensacija už elektromobilį pagal Susisiekimo ministerijos priemonę ir kompensacija už taršaus automobilio sunaikinimą pagal Klimato kaitos programą) yra skirtingos, jos abi susijusios su ta pačia transporto priemone (elektromobiliu, kurio VIN jau buvo kompensuotas). Dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu, nes tai reikštų dvi subsidijas vienam naudos gavėjui už tą patį rezultatą (mažiau taršaus judumo skatinimą per tą patį įsigijimą), kaip draudžiama Finansiniame reglamente (ES) 2018/1046 191 straipsnyje. Šis principas taikomas visoms Agentūros administruojamoms priemonėms, siekiant išvengti ES fondų piktnaudžiavimo.

Komisijos posėdžio metu Agentūros atstovas palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus ir atsiprašė, kad Raštas sugeneruotas dirbtinio intelekto priemonėmis, todėl jame minimi neegzistuojantys teisės aktai.

Skundas tenkintinas dalyje

Pareiškėjas 2025-04-28 Agentūrai pateiktame elektroniniame laiške nurodė, kad nori pasitikslinti dėl kompensacijų. Įsigyjant naudotą grynąjį elektromobilį pagal programą MF-SM-EVF01 numatyta kompensacinė išmoka 2 500 Eur. Sunaikinus taršų automobilį pagal programą KK-AM-T04 numatyta kompensacinė išmoka 1 000 Eur. KK-AM-T04 apraše nurodyta, kad „Automobilis ar elektrinė transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu gali būti kompensuojamas tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą“. Kadangi MF-SM-EVF01 nėra Klimato kaitos programos kvietimas, ar teisingai supranta, kad įsigijus elektromobilį ir sunaikinus seną taršų

automobilį (atitinkančius sąlygas) bus mokama 2 500 Eur ir 1 000 Eur kompensacija. Agentūra 2025-04-29 elektroniniu laišku informavo pareiškėją, kad galima dalyvauti abiejose programose su tuo pačiu elektromobiliu.

Pareiškėjas 2025-06-04 paraiškoje Nr. MF-SM-EVF01-5714 „Grynųjų elektromobilių įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas 2022-06“ nurodė įsigytos transporto priemonės VIN kodą ir valstybinį numerį, įsigyto automobilio naudojamą kurą – elektra, įsigyto automobilio pirmos registracijos Lietuvoje datą, kompensacinės išmokos 2 500 Eur sumą.

Pareiškėjas 2025-07-10 Agentūrai pateiktame elektroniniame laiške nurodė, kad sunaikinęs taršų automobilį nori teikti paraišką, suvedus abu VIN kodus paspaudus pateikti atsiranda pranešimas „Nurodytas automobilis jau užregistruotas“.

Agentūra 2025-07-10 elektroniniu laišku informavo pareiškėją, kad pareiškėjas, pildydamas elektromobilių paraišką, pasirašė deklaraciją, kad daugiau su šiuo automobiliu neprašys kompensacijų ir neteiks paraiškų. Vadinasi čia ir bus priežastis, kodėl neleidžia pateikti. Agentūros darbuotoja nurodė suklydusi ir belieka labai atsiprašyti.

Pareiškėjas 2025-07-18 prašyme Agentūrai paaiškino, kad 2025-04-28 pateikė Agentūrai užklausą dėl kompensacijų skyrimo, 2025-04-29 gavo atsakymą. Remdamasis atsakymu 2025-04-30 įsigijo elektromobilį, 2025-06-16 utilizavo seną taršų automobilį. 2025-05-02 kreipėsi dėl išmokos už įsigytą elektromobilį ir išmoką gavo. 2025-07-10 užpildė paraišką programai Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04, tačiau APVIS jos pateikti neleidžia. Pareiškėjo nurodė, kad kompensacinė išmoka už įsigytą elektromobilį ir kompensacinė išmoka įsigijus mažiau taršų automobilį ir išregistravus sunaikintą seną transporto priemonę yra pagal dvi skirtingas programas administruojamos priemonės, todėl negali būti traktuojama, kad pateikdamas paraiškas pagal abi priemones pareiškėjas pateikė paraišką du kartus. Pareiškėjas sunaikino taršų automobilį, nors galėjo jį parduoti už panašią planuojamos gauti kompensacijos sumą. Įvertinus tai, kad nepriimama forma kompensacinei išmokai APVIS, negali gauti nei kompensacijos, nei negavo pinigų už sunaikintą automobilį, kurio nepardavė. Prašė informuoti kaip pareiškėjas turi pateikti paraišką programai Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04. Jei paraiškos pateikti negali, prašė išsamiai įvardinti atsisakymo priimti paraišką priežastis.

Agentūra 2025-07-23 rašte Nr. APVA-4472 „Atsakymas į prašymą“ pareiškėjui atsiprašė už klaidingą informaciją, pateiktą 2025-04-29 atsakyme. Agentūra remiasi Susisiekimo ministro 2022-05-30 įsakymo Nr. 3-277 13 punktu, nurodo, kad bendras principas, kad viena transporto priemonė negali būti kompensuojama kelis kartus, galioja visoms Agentūros administruojamoms priemonėms. Šį principą palaiko ir APVIS techniniai apribojimai, neleidžiantys registruoti tos pačios transporto priemonės skirtingose programose. Abiejų programų tikslas yra susijęs su ta pačia transporto priemone, dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu. Nors programų tikslai ir finansavimo šaltiniai skiriasi, jos abi prisideda prie aplinkosauginių tikslų, o dvigubas finansavimas prieštarautų šių programų paskirčiai ir teisingumo principui. Apgailestauja, kad remdamasis Agentūros darbuotojos atsakymu pareiškėjas utilizavo seną automobilį tikėdamasis gauti kompensaciją pagal antrąją programą, kurios galiausiai negalėjo gauti dėl sistemos apribojimų. Pagal dabartinius teisės aktus negali pakeisti kompensacijų skyrimo taisyklių ar priimti pareiškėjo paraiškos APVIS sistemoje antrą kartą.

Pareiškėjas 2025-07-29 prašyme, skirtame Agentūrai, nurodė, kad 2025-07-23 gavo Agentūros raštą Nr. APVA-4472, kuriame teikiamas atsakymas į pareiškėjo prašymą priimti paraišką pagal priemonę Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04. Atsakymas nėra išsamus, remiasi neįvardintomis „bendrosiomis tvarkomis“ ir neatsako į jo pateiktus klausimus, todėl remiantis Agentūros atsakymu prašo paaiškinti: 1) 2 punkte Agentūra teigia, kad „remiantis bendra kompensacijų skyrimo tvarka ir principais, numatytais teisės aktuose“. Prašė nurodyti šiuos bendrą kompensacijų skyrimo tvarką ir principus nustatančius konkrečius teisės aktus ir jų punktus, kuriuose numatyta, kad „kompensacija už tą patį transporto priemonės identifikavimo numerį (VIN) gali būti skiriama tik vieną kartą, nepriklausomai nuo programos pobūdžio“. Pagal galiojančių teisės aktų nuostatas kompensacija už tą patį VIN numerį negali būti skiriama tik pagal konkrečias programas, bet ne pagal visas programas visumoje. Agentūros pateikta nuoroda į Lietuvos

Respublikos susisiekimo ministro 2022-05-30 įsakymu Nr. 3-277 patvirtintą 2022– 2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ aprašo 2 priedą apima tik vieną konkrečią programą „kompensaciją už elektromobilį“ ir niekaip tiesiogiai nėra susijusi su kompensacija už „taršaus automobilio sunaikinimą“ pagal programą Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04, kuri yra taikoma pagal Aplinkos ministro 2019-10-11 įsakymu Nr. D1-605 patvirtintą Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos aprašą. Be to, nei vienas iš šių aprašų negali būti laikomas „bendra kompensacijų skyrimo tvarka ir principais“. Juo labiau, nei šiuose, nei kituose aprašuose nėra nuostatos, kad kompensacija skiriama tik vieną kartą „nepriklausomai nuo programos pobūdžio“ ir tokia pozicija laikytina kaip jūsų interpretacija, bet ne teisės aktų nuostata; 2) 3 punkte Agentūra teigia, kad „bendras principas, kad viena transporto priemonė negali būti kompensuojama kelis kartus, galioja visoms mūsų agentūros administruojamoms priemonėms“. Prašė nurodyti kokiame teisės akte yra įtvirtintas šis „bendras principas“. Tai, kad Agentūros administruojamoje sistemoje APVIS, kaip teigiama, yra numatyti „techniniai apribojimai“ galimai neatitinkantys teisės aktų nuostatų ir neleidžiantys priimti skirtingų paraiškų pagal skirtingas priemones su tuo pačiu automobilio VIN numeriu negali būti priežastimi nepriimti paraiškos kompensacijai gauti; 3) 4 punkte Agentūra teigia, kad „pagal galiojančią tvarką, jei abiejų programų tikslas yra susijęs su ta pačia transporto priemone (šiuo atveju – elektromobiliu), dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu“. Prašė nurodyti kokiame konkrečiame teisės akte yra nustatyta Agentūros minima „galiojanti tvarka“, bei kur yra nustatyta, kad kompensacijos prašymas pagal dvi skirtingas tarpusavyje tiesiogiai nesusijusias programas yra laikomas „dvigubu kompensavimu“; 4) 5 punkte Agentūra teigia, kad „negalime <...> priimti Jūsų paraiškos APVIS sistemoje antrą kartą“. Pareiškėjas dar kartą pabrėžė, kad neteikė ir neprašė priimti paraiškos antrą kartą pagal tą pačią priemonę. Šiuo atveju pareiškėjas teikia ir prašo priimti paraišką pagal priemonę Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04, kurią pagal šią priemonę teikia vienintelį kartą, o sistemoje APVIS Agentūros nustatyti ir galimai teisės aktų reikalavimų neatitinkantys apribojimai negali būti priežastimi nepriimti paraiškos. Pareiškėjas prašė pateikti aiškius atsakymus į šiame rašte pateiktus klausimus, nurodant konkrečius teisės aktus.

Agentūra 2025-09-11 skundžiamame Rašte nurodė, kad 2025-07-29 gautas pareiškėjo prašymas paaiškinti Agentūros 2025-07-23 rašto Nr. APVA-4472 atsakymus dėl pareiškėjo paraiškos pagal priemonę „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas 2024-01 Nr. KK-AM-T04“. Atsižvelgusi į klausimus Agentūra pateikia detalesnius paaiškinimus, remdamasi galiojančiais teisės aktais, programų aprašais ir bendraisiais valstybės pagalbos bei ES fondų finansavimo principais. Agentūros atsakymai grindžiami siekiu užtikrinti skaidrų ir teisėtą lėšų skirstymą, vengiant dvigubo finansavimo, kuris yra draudžiamas tiek nacionaliniais, tiek ES teisės aktais.

Dėl bendros kompensacijų skyrimo tvarkos ir principų, draudžiančių kompensaciją už tą patį VIN numerį daugiau nei kartą, nurodo, kad: bendroji kompensacijų skyrimo tvarka ir principai, įskaitant draudimą skirti kompensaciją už tą patį transporto priemonės identifikavimo numerį (VIN) daugiau nei vieną kartą, nepriklausomai nuo programos pobūdžio, remiasi Lietuvos Respublikos valstybės pagalbos suteikimo laikinosios tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-21 nutarimu Nr. 269, kuris įgyvendina ES valstybės pagalbos taisykles, bei konkrečių programų aprašais. Šie principai kyla iš ES sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio, draudžiančio iškraipančią konkurenciją valstybės pagalbą, bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1046 (Finansinis reglamentas) 191 straipsnio 3 dalies, kuri nurodo: „Jokiomis aplinkybėmis tos pačios išlaidos nefinansuojamos iš biudžeto du kartus“.

Konkrečiai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022-05-30 įsakymo Nr. 3-277 patvirtinto 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ aprašo 2 priede („Grynųjų elektromobilių

įsigijimo fiziniams asmenims skatinimas“) nurodyta, kad kompensacija už elektromobilį skiriama tik vieną kartą, o transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu negali būti kompensuojama pakartotinai. Šis principas taikomas plačiau, siekiant išvengti dvigubo finansavimo, kaip nurodyta Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 22/2024 „Dvigubas finansavimas iš ES biudžeto“: „Dvigubo finansavimo vengimas yra vienas pagrindinių ES finansinių interesų apsaugos principų“.

Nors Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019-10-11 įsakymu Nr. D1-605 patvirtintame Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų fiziniams asmenims mažiau taršių judumo priemonių įsigijimui skatinimo tvarkos apraše tiesiogiai nenurodyta VIN draudimo visoms programoms, šis principas įgyvendinamas per priemonės kvietimus ir APVIS sistemą, remiantis bendruoju dvigubo finansavimo draudimu (Bendrųjų nuostatų reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 9 dalis: „Veiksmui gali būti skiriama vieno ar daugiau fondų parama, tačiau tos pačios išlaidos negali būti deklaruojamos iš kelių šaltinių“). Pareiškėjo minėta interpretacija nėra savavališka – ji grindžiama siekiu užtikrinti, kad ta pati transporto priemonė (šiuo atveju elektromobilis) nebūtų subsidijuojama du kartus už tą patį įsigijimą, nepaisant programų skirtumų.

Dėl bendro principo, kad viena transporto priemonė negali būti kompensuojama kelis kartus, nurodo, kad: šis bendrasis principas įtvirtintas ES finansiniame reglamente (ES) 2018/1046 188 straipsnyje („nekaupiamasis skyrimas ir dvigubo finansavimo vengimas“) bei Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo taisyklėse (patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-30 įsakymu Nr. 1K-372). Konkrečiai APVA administruojamoms priemonėms, šis principas taikomas per programų aprašus ir kvietimus, pvz., priemonės „Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas“ kvietime nurodyta: „Transporto priemonė su tuo pačiu identifikavimo numeriu VIN gali būti kompensuojama tik vieną kartą“. APVIS sistemos techniniai apribojimai nėra savavališki – jie sukurti siekiant užtikrinti atitiktį ES reglamentui (ES) 2021/1060, kuris reikalauja valstybių narių įdiegti sistemas dvigubam finansavimui užkirsti kelią. Šie apribojimai atitinka teisės aktus ir negali būti apeinami, nes kitaip pažeistų ES biudžeto patikimo valdymo principus, kaip nurodyta Europos Audito Rūmų ataskaitoje: „Dvigubo finansavimo nebuvimas yra būtina patikimo ES biudžeto finansų valdymo sąlyga“.

Dėl galiojančios tvarkos, draudžiančios dvigubą kompensavimą, kai programų tikslas susijęs su ta pačia transporto priemone, nurodome, kad: galiojanti tvarka nustatyta ES bendrųjų nuostatų reglamente (ES) 2021/1060 9 straipsnyje: „Parama pagal priemonę papildoma parama, teikiama pagal kitas Sąjungos programas, su sąlyga, kad tokia parama nebūtų skiriama toms pačioms išlaidoms padengti“. Nors programos (kompensacija už elektromobilį pagal Susisiekimo ministerijos priemonę ir kompensacija už taršaus automobilio sunaikinimą pagal Klimato kaitos programą) yra skirtingos, jos abi susijusios su ta pačia transporto priemone (elektromobiliu, kurio VIN jau buvo kompensuotas). Dvigubas kompensavimas laikomas neleistinu, nes tai reikštų subsidijas už tą patį rezultatą (mažiau taršaus judumo skatinimą per tą patį įsigijimą), kaip draudžiama Finansiniame reglamente (ES) 2018/1046 191 straipsnyje. Šis principas taikomas visoms APVA administruojamoms priemonėms, siekiant išvengti ES fondų piktnaudžiavimo.

Dėl paraiškos priėmimo APVIS sistemoje antrą kartą, nurodė, kad paraiška teikiama pagal skirtingas priemones, tačiau APVIS sistemos apribojimai grindžiami aukščiau minėtais teisės aktais ir programų kvietimais, kuriuose aiškiai nurodyta VIN unikalumo reikalavimas (pvz., „Elektromobilis su tuo pačiu transporto priemonės identifikaciniu numeriu (VIN) kompensuojamas tik vieną kartą“). Šie apribojimai atitinka ES reikalavimus užkirsti kelią dvigubam finansavimui ir nėra teisės aktų pažeidimas, o jų įgyvendinimas.

Ginčo santykiams yra aktualios toliau nurodytos teisės aktų nuostatos.

Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 6 straipsnyje yra įtvirtinti informacijos pateikimo principai, tame tarpe duomenų išsamumo ir tikslumo principai.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 2 straipsnio 10 dalyje apibrėžta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, 5 dalyje

apibrėžta, kad administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi, be kita ko, išsamumo principu. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-23 nutarimu Nr. 875, 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal šių taisyklių 45 punktą į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Aprašo 2 7.5 papunktyje nustatyta, kad prašymas – Agentūrai per informacinę sistemą pateiktas elektroninis dokumentas, kurį pareiškėjas užpildo norėdamas gauti kompensacinę išmoką. Šio aprašo 12 punkte nurodyta, kad pareiškėjas užpildo prašymą Agentūros informacinėje sistemoje (APVIS), 17 punkte nurodyta, kad prašymai teikiami per APVIS. Kvietime teikti prašymus gali būti nustatyti kiti prašymų pateikimo būdai ir tvarka, jei APVIS funkcinių galimybių nepakanka ir (ar) jos laikinai neužtikrinamos. Aprašo 2 13 punkte nurodyta, kad automobilis ar elektrinė transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu kompensuojamas tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą. Aprašo 2 14 punkte nurodyta, kad sunaikinta transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu gali būti kompensuojama tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Agentūros 2025-09-11 Rašto pagrįstumo ir teisėtumo. Sutiktina su Agentūra, kad skundžiamas Raštas nėra Agentūros sprendimas dėl tam tikros pareiškėjo pateiktos paraiškos dėl kompensacinės išmokos įvertinimo, o informacinio pobūdžio atsakymas pareiškėjui į jo 2025-07-29 prašyme pateiktus klausimus, todėl šioje byloje Komisija vertina, ar Raštu pareiškėjui buvo aiškiai ir išsamiai atsakyta į jo 2025-07-29 prašyme pateiktus klausimus.

Kaip buvo minėta, pareiškėjas 2025-07-29 prašyme pateikė keturis punktus klausimų, ir prašė pateikti aiškius atsakymus į pateiktus klausimus, *nurodant konkrečius teisės aktus*.

Agentūra skundžiamame Rašte nurodo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-21 nutarimą Nr. 269 ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-30 įsakymu Nr. 1K-372. Sutiktina su pareiškėju, kad pagal Teisės aktų registro duomenis tokių teisės aktų nėra priimta. Agentūra Rašte remiasi Finansinio reglamento (ES) 2018/1046 nuostatomis. Sutiktina, kad šis teisės aktas nebegalioja (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX:32018R1046, žiūrėta 2025-11-11; 12:45). Kaip minėta, Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovas pripažino, kad Rašte nurodyti neegzistuojantys teisės aktai, kadangi Rašto paruošimui buvo naudojamas dirbtinis intelektas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) pažymi, kad institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis vadovaujasi *inter alia* duomenų išsamumo (pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys), duomenų tikslumo (pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis), teisėtumo (institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai

teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais), duomenų prieinamumo (sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtiniausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos) (Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1–3 ir 6 punktai) (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2025 m. spalio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1041-624/2025). Taip pat LVAT ne kartą yra akcentavęs, kad ir pagal VAĮ reikalavimus, pareiškėjams teikiami atsakymai privalo būti aiškūs ir išsamūs.

Papildomai pažymėtina, kad Aprašo 2 13 punkte nurodyta, kad *automobilis ar elektrinė transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu* kompensuojamas tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą. Aprašo 2 14 punkte nurodyta, kad *sunaikinta transporto priemonė su tuo pačiu VIN numeriu* gali būti kompensuojama tik pagal vieną Klimato kaitos programos kvietimą ir tik vieną kartą. Skirtinguose Aprašo 2 punktuose yra nurodomos skirtingų kategorijų transporto priemonės. Agentūra Rašte nepasisakė, ar pareiškėjas gali teikti antrą prašymą per APVIS ne dėl naujai įsigytos transporto priemonės, o dėl sunaikintos transporto priemonės – juk šių priemonių VIN numeriai turi būti skirtingi, nors pareiškėjas ne kartą akcentavo, kad būtent ir siekia gauti kompensacinę išmoką dėl *sunaikintos transporto priemonės*.

Taigi, įvertinus pareiškėjo 2025-07-29 prašyme pateiktus klausimus ir Rašto turinį, darytina išvada, kad pareiškėjui nebuvo aiškiai ir išsamiai atsakyta į jo klausimus, Rašte pateiktos nuorodos į neegzistuojančius ir negaliojančius teisės aktus, todėl Raštas naikintinas. Panaikinus Raštą, padėtis grąžinama į pirminę padėtį, todėl ir be atskiro Komisijos įpareigojimo, Agentūra turi iš naujo svarstyti pareiškėjo 2025-07-29 prašymą ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį aiškų ir išsamų atsakymą.

Dėl pareiškėjo antrojo skundo reikalavimo *įpareigoti Agentūrą panaikinti teisės aktų neatitinkančius apribojimus APVIS sistemoje ir priimti pareiškėjo paraišką skiriant priemonėje numatytą kompensacinę išmoką; jei ištaisyti APVIS sistemos funkcionalumo nėra galimybės, sudaryti galimybę pateikti paraišką kitais būdais,* pažymėtina, kad pagal nustatytą Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo kompetenciją, Komisija nėra viešojo administravimo subjektas, todėl negali perimti Agentūrai priskirtų funkcijų. Taip pat Komisija nenagrinėja norminių teisės aktų (šiuo atveju Aprašo 2) teisėtumo, o kaip jau minėta, Aprašo 2 nustato reikalavimus teikti prašymus dėl kompensacinės paramos per APVIS sistemą. Todėl antras pareiškėjo skundo reikalavimas atmestinas.

Papildomai akcentuotina, kad kaip minėta, Aprašo 2 17 punkte nurodyta, kad prašymai teikiami per APVIS; kvietime teikti prašymus gali būti nustatyti kiti prašymų pateikimo būdai ir tvarka. Apart Aprašo 2 nuostatų Agentūros veikla yra, visų pirma, reglamentuojama VAĮ, o VAĮ 11 straipsnio 2 dalis nustato, kad prašymas ar skundas gali būti pateiktas per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą. Tačiau pareiškėjas neteikė kitokiu būdu, nurodytu VAĮ 11 straipsnio 2 dalyje, prašymo Agentūrai dėl sunaikintos transporto priemonės.

Remiantis gero administravimo principu, pareiškėjui turi būti užtikrinama teisė bet kokia forma pateikti paraišką Agentūrai. Dvigubo finansavimo atvejo egzistavimas gali būti nustatomas gavus prašymą, jį išnagrinėjus ir, remiantis atitinkamais teisės aktais bei jų teisės normomis, priėmus atitinkamą sprendimą. Sprendimo priėmimas ypatingai aktualus tuo atveju, kai jis asmeniui sukelia neigiamas pasekmes. Toks sprendimas turi būti pagrįstas nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, teisės aktais ir jų nuostatomis bei nurodyti jo priėmimo motyvai. Pažymėtina ir tai, kad vien prašymo pateikimas nereiškia, kad prašymas turi būti patenkintas, jis gali būti ir atmestas. Netgi tuo atveju, jei sprendimas asmeniui sukeltų neigiamas pasekmes, negali būti užkirstas kelias pateikti prašymą ir gauti sprendimą dėl tokio prašymo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo 2025-10-02 patikslintą skundą tenkinti dalyje.

Panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2025-09-11 raštą Nr. APVA-5152 „Atsakymas į prašymą“.

Kitoje dalyje skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas